

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд и автореферат на тема
„Ехокардиографска предоперативна оценка на пациентите с пълен атриовентрикуларен septalen дефект“

Представен от НС на МБАЛ „НКБ“ ЕАД за публична защита пред научно жури за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ по докторска програма „Детска кардиология“, професионално направление „Медицина“, област на висшето образование – „Здравеопазване и спорт“.

Автор: Д-р Зорница Василева, асистент в МБАЛ „НКБ“ ЕАД,
докторант на самостоятелна подготовка

Научен ръководител: Проф. д-р А. Кънева, дм, МБАЛ „НКБ“ ЕАД, София

Изготвил становището: Проф. д-р Елина Трендафилова, дм, МБАЛ „НКБ“ ЕАД, София
Избрана за член на научното жури със заповед №
356/26.10.2022 г. и за изготвяне на становище на
представения дисертационен труд на 08.11.2022 г. от
членовете на Научно жури, пред което ще бъде проведена
публичната защита.

Служебен адрес: проф. д-р Елина Трендафилова, дм, МБАЛ „НКБ“ ЕАД

Не съм открила пропуски в приложената от д-р Зорница Василева документация, спазени са изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности в МБАЛ-НКБ ЕАД. Нямам конфликт на интереси, който да е предизвикан от участието ми в настоящото научно жури, нямам общи научни трудове с докторанта сред представените към дисертацията такива.

Данни от професионалната биография:

Д-р Зорница Василева завършила медицина през 2005 г., от 2019 г. и по настоящем работи като лекар в Клиника по детска кардиология на Национална кардиологична болница - София, притежава специалност по детска кардиология, както и сертификати за ехокардиография в детската възраст, фетална ехокардиография, европейски сертификат за ехокардиография при вродени сърдечни заболявания. От 2020 г. е докторант на самостоятелна подготовка по специалност „Кардиология“. Д-р Василева е уважаван и ерудиран детски кардиолог, с подчертан интерес към ехокардиографията, с клиничен, организационен и преподавателски опит.

Преценка на представения дисертационен труд:

Представеният за проучване от докторанта проблем е изключително актуален за съвременната теория и практика в детската кардиология в контекста на непрекъснато усъвършенстващите се диагностични неинвазивни и инвазивни методи на изследване, оперативните и интервенционални техники, съвременната медикаментозна терапия на белодробна артериална хипертония и увеличената продължителност на живот на деца с ВСМ. В световната литература проблемът с прецизното определяне на баланса все още не е разрешен и липсва разработен алгоритъм, който да позволява достоверно разграничаване на балансираните от дебалансираните форми на ПАВСД и избора на правилна оперативна корекция.

Дисертационния труд е представен на 148 стандартни страници, включва 36 таблици и 38 фигури. Библиографията е напълно съвременна и съдържа 142 литературни източника, от които 10 на кирилица. Авторефератът е представен на 99 страници и покрива изискванията на Научната организация към МБАЛ „НКБ“ ЕАД. Дисертационният труд е обсъден и одобрен за публична защита на заседание на Първичното научно звено към Клиника по детската кардиология на 26.09.2022 г.

Обзорът е съвременен, подробен, логично построен логично и представен на 49 страници, в него се описват основните характеристики на ПАВСД, прогнозата и оперативното лечение, както и ролята на ехокардиографията в процеса на диагностика, прогнозика и проследяване, направен е преглед на световната литература по темата, като ясно са дефинирани въпросите, които чакат своя отговор.

Целта на дисертацията е на базата на детайлна и стандартизирана предоперативна ехокардиографска оценка на ПАВСД, включваща системни измервания на предварително зададени параметри, да се изработи алгоритъм за достоверно разграничаване на балансираните от дебалансираните форми. Петте основни задачи са добре формулирани и отговарят на поставената цел. Статистическите методи са съвременни и правилно използвани, анализирани са голям брой параметри, което позволява да се направят ясни и конкретни изводи.

Материалът и методите съответстват на поставените цели и задачи и са коректно подбрани. Анализирани са данните на 100 деца - ретроспективно 64 и проспективно при 36 болни с ПАВСД, оперирани в Клиника по детската кардиология на МБАЛ „НКБ“ от 2014 до 2021 година, ясно са подбрани включващите и изключващите критерии. Анализирани са множество клинични и ехокардиографски параметри, клиничният изход е проследен до 30-ия ден след последната оперативна интервенция. Материалът е добре подреден и онагледен.

Резултатите са представени на 63 страници. Анализирани са демографските характеристики и клиничният изход на пациентите. В ретроспективната група са изследвани са 8 основни ехокардиографски показателя и е изведен модел от 3 параметъра, който дискриминира балансирания от дебалансирания вид на ПАВСД. Анализите са повторени и в проспективната група от 36 пациента, като се формира скор-

оценка от 4 ехокардиографски показатели с добра сензитивност и специфичност, удобно събрани в интернет-базирана автоматизирана система за изчисление.

Изводите са 5 на брой, логично и правилно формулирани, следват данните от резултатите и статистическия анализ.

Приноси на дисертацията:

Дисертационният труд ясно определя водещото значение на ехокардиографските параметри за разграничаване на балансиран от дебалансиран тип на ПАВСД, което има съществено значение за определяне на оперативния подход.

Приносите на дисертацията са 5 и имат както потвърдителен, така и оригинален характер. Съгласна съм със съдържанието им. За първи път в България се обобщават ехокардиографските и демографски данни при голяма група деца с ПАВСД и е проследен ранния постоперативен изход. Изведен е дискриминативен модел от 4 рутинни и лесни за изпълнение ехокардиографски параметъра за разграничаване на балансиран от дебалансиран тип на дефекта с добра сензитивност и специфичност.

Особено ценна е предложената автоматизирана скор-система за оценка, което е предпоставка за широкото практическо приложение на дисертацията.

Публикации по темата на дисертацията:

Д-р Василева представя 3 публикации в пълен текст в рецензиирани списания.

Критични бележки: Не са представени абстракти от участие на конгреси у нас и в чужбина, каквото дисертантът има и които доказват положителната оценка на научната общност за дисертационния труд.

В заключение:

Представеният дисертационен труд на д-р Василева „Ехокардиографска предоперативна оценка на пациентите с пълен атриовентрикуларен septalен дефект“ е актуално и научно подкрепено изследване върху възможностите на предоперативната ехокардиография да дискримира балансиран от дебалансиран вид на ПАВСД и да се определи правилното оперативно лечение. Изведеният модел от 4 рутинни ехокардиографски параметри и автоматизираната скор-система определят оригиналното и голямото научно-практическо значение на дисертационния труд.

С пълна убеденост препоръчам на членовете на Научното жури да оценят положително дисертационния труд „Ехокардиографска предоперативна оценка на пациентите с пълен атриовентрикуларен septalен дефект“ и удостоят д-р Зорница Василева с научната и образователна степен „Доктор“ по докторска програма – „Детска кардиология“, професионално направление – „Медицина“, област на висшето образование – „Здравеопазване и спорт“.

15.01.2023 г.
София

Изготвил становището:
/проф. д-р Елина Трендафилова, дм/